

LAUSUNTO

21.11.2012

LAUSUNTOPYYNTÖ VM 155.00/2012, Palvelut ja tiedot käytössä – Julkisen hallinnon ICT:n hyödyntämisen strategia

Rovaniemen kaupunki lausuu VM:n Palvelut ja tiedot käytössä – Julkisen hallinnon ICT:n hyödyntämisen strategiaan seuraavasti.

YLEISTÄ

Lausuntopyynnöllä olevalle strategialle on selvä tilaus julkisessa hallinnossa ja erityisesti kuntien tietohallinnon ja ICT:n ohjaukseen.

Strategiapaperin nimi, visiot ja tavoitteet on kuvattu laajasti, toisaalta niitä voisi tiivistää ja kuvata yksinkertaisemmin. Yksinkertaistamisella odotettaisiin strategisten palveluiden ja prosessien suunnitelmallisuuden nostamista, jonka tueksi tulisivat yhteentoimivat ICT-ratkaisut. Tämä johtaa myös organisaatioiden sisäisiin toimintamuutoksiin ja siitä olisi hyvä mainita lisääntyvällä muutostoiminnan tarpeella ja osaamisella.

Ehdotuksen suomenkieli vaatii vielä hiomista, eli paperi olisi hyvä käyttää kielenhuollossa ennen lopullista julkaisua.

LAUSUNTOPYYNNÖSSÄ OLI PYYDETTY ERITYISTÄ HUOMIOITA SEURAAVISTA

VISIO (luku 2)

Erityisesti kiitosta siitä, että strategiassa on mainittu tiiviisti organisaation ja tietohallinnon välisestä yhteistyöstä. Tässä kannattaa myös mainita varhaisesta yhteistyöstä, jotta tietohallinnolla on mahdollista vaikuttaa tuleviin prosesseihin ja ratkaisuihin. Ekosysteemi terminä on hyvä sana, mutta tässä ehdotuksessa sen istuvuus mietityttää. Ekosysteemi terminä voidaan rinnastaa kokonaisarkkitehtuuritermin heikohkoon ymmärrettävyyteen organisaatio- ja tietohallintokontekstissa.

LINJAUSALUEET (luku 3)

Esitetyt viisi linjausaluetta ovat riittävän laajasti ja hyvin ryhmitelty. Edelleen uusien termien käyttö häiritsee kuten esim.

"palveluinnovaatioiden ekosysteemit" voisi korvata yksikertaisesti palveluiden tuottamisella. Edelleen esitetty avoin tieto ja tiedon yhteiskäyttö ovat lähellä synonyymiä eli nämä on mahdollista korvata pelkällä tiedon käytettävyydellä, joka sisältää avoimuuden, läpinäkyvyyden ja turvallisuuden.

Kiinnostava seikka on se, kuinka strategiassa huomioidaan esimerkiksi SOTE lakimuutoksien myötä pakottavat tietojärjestelmämuutokset, joka olisi tulevaisuudessa paremmin hallittavissa, koska pakottavat muutokset ovat yksittäiselle kunnalle kohtuullisen kalliita.

Luvussa 3.5 painotetaan toimintavarmoja ICT-ratkaisuja. Pitäisikö kuitenkin ääneen todeta, että tekniikka ei koskaan tule olemaan täysin toimintavarmaa. Tämän vuoksi on huomioitava, kuinka organisaatiot osaavat toimia häiriöiden, kriisien tai muissa yllättävissä tilanteissa, kun tekniikkaa ei ole käytettävissä kokonaan tai osittain. Lisäksi ehdotettaisiin kyberturvallisuuskeskuksen siirtämistä kohtaan toimenpiteet.

TOIMENPITEET (luku 5)

Toimenpidelistauksessa on esitetty kymmenen tärkeää kohtaa. Edellisestä luvusta 3.5 toimenpiteet mm. TUVEen ja kyberkeskukseen liittyvät asiat voisi siirtää tähän toimenpidelukuun, jolloin julkisen tietohallinnon strategiset linjausalueet olisivat selkeämmät esillä edellisessä luvussa.

Toimenpiteissä on nostettu ICT:n teknologiset kysymykset korkealla, joka on kiistämättä tärkeää. Tärkeäksi toimenpiteeksi ehdotettaisiin organisaation ja strategisen tietohallinnon vahvistat toimenpiteet, jolla varmistetaan organisaation johdon ja tietohallinnon aito vuoropuhelu, jotka ovat linjassa tietohallintolain kanssa.

Edelleen esitetään, että JulkICT:n kokonaisarkkitehtuurin vahvistamiseen olisi hyvä liittää johtamisarkkitehtuuri. Johtamisarkkitehtuuri tulisi vastata johtamiskysymyksiin mm. valtio ja kuntayhteistyössä. Edelleen JulkICT strategian kokonaishallintaan, -ohjaukseen, -valvontaan ja -asiantuntijuuteen esimerkiksi tietohallintovirastolle olisi tilausta.

Rovaniemen kaupungin näkökulmasta strategiassa olisi hyvä mainita tiivis kuntien alueellinen yhteistyö kuntayhtymien kanssa. Käytännössä tarkoittaisi kuntien ja kuntayhtymien perusinfrastruktuurin samankaltaisia rakenteita, kuten yhteiset konesalit, perustietotekniikka-, asiantuntija- ja tukipalveluratkaisut.

Rovaniemi, 22.11.2012

Harri Ihalainen, tietohallintojohtaja